

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

3-son (4- jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 3 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолiddиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохидат Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабобевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Hamroyev Asliddin Umed o'g'li

“GULSHANUL MULUK” (“SHOHLAR GULSHANI”) ASARI – MANG'ITLAR HUKMRONLIGI DAVRI MUARRIXLIGI NAMUNASI 13-18

Bazarbayeva Shohsanam Muratovna

SIRDARYO VILOYATIDA VETERINARIYA SOHASIGA OID ISLOHOTLAR (XIX ASR OXIRI – XX ASR BOSHLARI) 19-23

Asadova Dilnoza Innatovna

O'ZBEKISTONDA RAQS SAN'ATI SOHASIDA KADLAR TAYYORLASH MASALASI TARIXI VA BUGUNI 24-28

Ҳайитов Умед Яҳёевич

ЎЗБЕКИСТОН ССР МУВАҚҚАТ ИНҚИЛОБИЙ ҚЎМИТАСИ (МАРКАЗИЙ РЕВКОМ)НИНГ ТАШКИЛ ТОПИШИ ВА ФАОЛИЯТИ 29-34

Омонова Сарвиноз Ориф қизи

ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ ДАВРИДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТНИНГ ҲОЛАТИ... 35-42

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Алимханова Нигора Алимхановна

ТОВАР-МОДДИЙ ЗАХИРАЛАР АУДИТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ 43-52

Маҳмудова Дилафруз Hasanovna

KORPORATIV BOSHQARUVNING AYRIM NAZARIY JIHATLARI 53-60

Toxirov Akbarxon Toirxon o'g'li

SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY XAVFSIZLIKNING EKONOMETRIK MODELASHTIRISH 61-69

Меҳмоналиев Улугбек Эркинжон угли

СУЩНОСТЬ ОРГАНИЗАЦИИ СЛУЖБЫ ВНУТРЕННЕГО АУДИТА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ . 70-75

Паязов Мурод Максудович

“ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ” АЖДА ТРАНСФОРМАЦИЯЛАШ ЖАРАЁНЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ МЕТОДИКАСИ 76-86

Шадибекова Дилдор Абдурахмановна

ЛОГИСТИЧЕСКИЙ РЫНОК УЗБЕКИСТАНА И ПРОБЛЕМЫ ЕГО РАЗВИТИЯ 87-92

Malikova Dilrabo, Khudoiberdieva Maftunabonu

INNOVATIVE HR MANAGEMENT: NECESSITY AND METHODS OF APPLICATION 93-99

Мамажоновна Одинахон Алишер қизи

КОРХОНАЛАР БОШҚАРУВИДА ИННОВАЦИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ЖАРАЁНЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ 100-106

Nozimov Eldor Anvarovich

ELEKTRON TIJORATNI RIVOJLANISHDA O'ZBEKISTON VA HORIIY DAVLATLARNING O'RNI 107-115

Буранова Жазира Эргаш қизи

ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ НА ИНКЛЮЗИВНЫЙ РОСТ ГОСУДАРСТВА 116-120

<i>Худойназаров Фахритдин Хаитович</i> КИЧИК БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИДА РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ИҚТИСОДИЙ АҲАМИЯТИ	121-127
<i>Бахтиёрлов Бобур Баходир ўғли</i> ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА БАНК ЛИКВИДЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ МЕТОДОЛОГИК АСОСЛАРИ	128-136
<i>Isomitdinova Gulbaxor Kurbonaliyevna</i> O'ZBEKISTON SHAROITIDA INVESTITSIYA RISKLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	137-145
<i>Yuldashev Shadiyor Shuxrat o'g'li</i> OLIV TA'LIM O'QUV JARAYONLARIDA ZAMONAVIY VEB TEXNOLOGIYALARI INTEGRATSIYASI	146-150
<i>Baxtiyorov Asrorbek Azizjon o'g'li</i> TIJORAT BANKINING KREDIT SIYOSATI ASOSLARI, UNING IQTISODIY MOHIYATI	151-159
<i>Saidov Shohruh Mirzo</i> SOCIO-ECONOMIC ANALYSIS OF CONDITIONS OF DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	160-169
<i>Kunduzova Kumrixon Ibragimovna</i> IQTISODIY RIVOJLANISHNING HOZIRGI BOSQICHIDA XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLAR FAOLIYATIDAGI JORIY AKTIVLAR TUSHUNCHASI VA UNING O'RNI	170-177
<i>Inomjon Matkarimov</i> AGROKIMYO BIOKIMYO XIZMATLARI IJTIMOIV IQTISODIY SAMARADORLIGINI TA'MINLASHNING SWOT TAHLILI	178-183
09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
<i>G'aybullayev Otabek Muxammadiyevich</i> JAMIYATDA ESTETIK MADANIYAT RIVOJLANISHINING FALSAFIY ASOSLARI	184-189
<i>Masharipova Gularam Kamilovna</i> MAHMUD IBN MUHAMMAD IBN UMAR AL-CHAG'MINIYNING «AL-MULAXXAS FI-L-HAY'A» RISOLASINING NUSXALARI VA QOZIZODA RUMIYNING SHARHI	190-198
<i>Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна</i> ФИЛОСОФСКИЕ ВЗГЛЯДЫ ИБН СИНО И ИХ РОЛЬ В УКРЕПЛЕНИИ ДУХОВНО- ЦЕННОСТНЫХ ОСНОВ СОВРЕМЕННОГО РАЗВИТИЯ ЦИВИЛИЗАЦИИ	199-206
<i>Urinov Xushnudjon Abdulomitovich</i> TA'LIM VA KASB-HUNAR ISLOHOTLARI GENEZISI: KASBIY FAOLIYAT VA MEHNATGA MUNOSABATNING TARIXIY SHAKLLANISHI	207-220
<i>Азизкулов Акрам Абдурахмонович</i> ШАРҚШУНОС УИЛЬЯМ ЭРСКИН ТАДҚИҚОТЛАРИДА БОБУРИЙЛАР СУЛОЛАСИ ТАРИХИНИНГ ЁРИТИЛИШИ	221-227
<i>Kenjayev Ulug'bek Muratovich</i> BEFARQLIK HAQIDAGI FALSAFIY FIKRLAR RIVOJI	228-232
<i>G'aybullayeva Laylo Safarboyevna</i> MAHALLADA YOSHLAR SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA IJTIMOIV-FALSAFIY RIVOJLANISH MASALALARI	233-238

<i>Хо'janova Tamara Jo'raevna</i> YOSHLAR MA'NAVİYATIGA TAHDID VA ULARDAN O'ZINI ONGLI HIMOYA QILISH KO'NIKMALARI	239-245
<i>Jabborova Saodat Sattorovna</i> MA'NAVİY SALOHİYATNING IJTIMOİY TARAQQIYOT MANBAI SIFATIDA XUSUSIYATLARI	246-252
<i>Xusanov G'olib Elmurodovich</i> O'ZBEK OILALARINING RIVOJLANISHIDA AXLOQIY TAFAKKUR MASALALARI	253-257
<i>Agzamходжаева Шахноза Саидматмабoвна</i> МУСУЛЬМАНСКОЕ БОГОСЛОВИЕ, СВЯЩЕННЫЙ КОРАН И ТВОРЧЕСТВО НАВОИ В КОНТЕКСТЕ ФИЛОСОФСКОЙ КОМПАРАТИВИСТИКИ	258-265
<i>O'razov Bobir Baxtiyorovich</i> IJTIMOIY DAVLATNING NAZARIY VA METODOLOGIK ASOSLARI: VUJUDGA KELISH SHARTLARI, BELGILARI VA FUNKSIYALARI	266-270
<i>Qunishev Ulug'bek Ulashevich</i> NEMIS KLASSIK FALSAFASIDA JAMIYAT RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI AXLOQIY VA ESTETIK OMILLAR	271-275
<i>Турдибоев Бозор Худойбердиевич</i> ЦИВИЛИЗАЦИЯЛАР ТАРИХИЙ ЯХЛИТЛИК НАМОЁН БЎЛИШ ШАКЛЛАРИ СИФАТИДА	276-282
<i>Kenjayeva Dilrabo Rominovna</i> MARKAZIY OSIYO MUTAFAKKIRLARI TA'LIMOTIDA O'ZLIKNI ANGLASH TUSHUNCHASI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	283-287
<i>Azamatova Gulrukh Islom qizi</i> SOCIOCULTURAL ASPECTS IN KARL POPPER'S PHILOSOPHY IN THE CONTEXT OF MODERN EDUCATION	288-293
<i>Тошпулатова Ширин Мухиддиновна</i> ЭТИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ГРАЖДАНСКОЙ СЛУЖБЫ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	294-302
<i>Yuldasheva Dilorom Yuldashevna</i> SCIENTIFIC ATTITUDE TO CONSCIOUSNESS AND ITS INFLUENCE ON THE FIELD OF EDUCATION	303-307
<i>Bekchanov Xudoybergan O'rinovich, Yusupova Firuza Hajiboy qizi, Yuliyeva Sohiba Shuhrat qizi</i> МАКТАВГАЧНА YOSHDAGI КАТТА GURUH TARBIYALANUVCHILARDA IJTIMOİY VA KOMMUNIKATIV QOBILYATNING RIVOJLANISHI	308-314
10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ	
<i>Ткебучава Ирина Георгиевна</i> ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ	315-320
<i>Ikromxonova Firuza Ikromovna, Jazira Nursultanqizi</i> TIPOLOGIK TAHLIL - KOMPOZITSIYA VA JANR (TARIXIY ASARLAR MISOLIDA)	321-327

<i>Ashurova Maftuna Asqar qizi</i> LINGUACULTURAL PECULIARITIES OF THE CONCEPT “HAPPINESS” IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES	328-334
<i>Mustafayeva Saodat Burxanovna</i> SALIM ASHUR SHE’RLARIDA LINGVOMADANIY BIRLIKLAR VOSITASIDA VOQELIKNI BADIY TALQIN ETISH	335-340
<i>Abdulxayeva Nodirabegim Ixtiyorjon qizi</i> DRAMATIK ASARLARNI TARJIMA QILISHDA LEKSIK-SEMANTIK, LINGVOKULTUROLOGIK MASALALAR	341-346
<i>Xajiyeva Dilfuza Adambayevna</i> FOLKLOR VOSITALARINING ZAMONAVIY ADABIYOTDAGI O’RNI VA O’RGANILISHI	347-351
<i>Jumanova Sevara Xolmurod qizi</i> KIYIM KECHAK NOMLARI TILNING BOYISH MANBAI SIFATIDA	352-356
<i>Hojaliyev Ismail Tadjibayevich, Ismailova Sayyora Tolkinovna</i> MATN NAZARIYASINING SHAKLLANISHI	357-366
<i>Abdullaev Ulmasbek Khairullayevich</i> LITERARY WORKS AS THE MOST IMPORTANT AND WELL-ACCLAIMED COMPONENTS OF THE CULTURAL HERITAGE OF THE NATION	367-370
<i>Maxmudova Fotima Maqsud qizi</i> TYPES OF MEDIA TEXT LANGUAGE	371-375
<i>Maxmudova Zuhra Maqsud qizi</i> BADIY TARJIMANING TILSHUNOSLIKDAGI AHAMIYATI	376-380
<i>Davronova Zulfiya Boboyevna</i> UZBEK- FRENCH RELATIONS AS A BINDING PART OF INTERNATIONAL CULTURAL AND HISTORICAL EXPERIENCE	381-386
<i>Hakimova Dilrabo Yo’ldoshovna</i> TERMINOLOGIYA SOHASINING TARIXI VA DOLZARB MUAMMOLARI XUSUSIDA	387-392
<i>Мадрахимов Тулибай Абдукаримович</i> СЎЗЛАШУВ НУТҚИНИНГ ТИЛ ФУНКЦИОНАЛ ВАРИАНТЛАРИ ОРАСИДА ТУТГАН ЎРНИ	393-395
12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР	
<i>Ergashev Ikrom Abdurasulovich</i> SOLIQ INTIZOMINI BUZISH BILAN BOG’LIQ HUQUQBUZARLIKLAR UCHUN JAVOBGARLIKNING AYRIM JIHATLARINING ILMIY-NAZARIY TAHLILI	396-402
<i>Куатбек Гулнар Куатбековна</i> ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ТРАНСПАРЕНТНОСТИ ПРЕДСТАВИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ МЕСТНОЙ ВЛАСТИ	403-409
<i>Jurayev Dilmurot Mukhtarovich</i> ANALYSIS OF THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN ON ALTERNATIVE RESOLUTION OF DISPUTES ARISING FROM ADMINISTRATIVE AND PUBLIC LEGAL RELATIONS	410-415

<i>Mirakhmedova Fazilat Khokim kizi</i> CRIMES OF MANUFACTURING AND SELLING PHARMACEUTICALS IN A WAY TO DANGER THE LIVES AND HEALTH OF INDIVIDUALS (Evaluation of Türkiye and Uzbekistan legal system)	416-428
<i>Касимов Нодиржон Содикжонович</i> ҚАСДДАН ОДАМ ЎЛДИРИШ ЖИНОЯТЛАРИНИНГ УМУМИЙ ВИКТИМОЛОГИК ПРОФИЛАКТИКАСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ	429-438
<i>Кутыбаева Елизавета Дуйсенбаевна, Есенбаев Джанибек Таирович</i> ЭКОЛОГИК ТУСДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВАЗИЯТЛАРДАН МУҲОФАЗА ҚИЛИШНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	439-445
<i>Джалилов Сардор Шавкатович</i> ҲУҚУҚ МАНБАЛАРИ ВА НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИНИ КОДИФИКАЦИЯ ҚИЛИШ ЖАРАЁНИ	446-453
13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ	
<i>Mirzayev Qodir Toirovich</i> ZAMONAVIY XOR SAN'ATI TA'LIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	454-458
<i>Васильченко Ольга Анатольевна</i> ИСТОРИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОГО ИСКУССТВА В УЗБЕКИСТАНЕ	459-463
<i>Эрназаров Алишер Эргашевич, Бекмурадов Зариф Хуррамович</i> ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИНИНГ МОДУЛЛИ ВА ЛОЙИҲАЛАШТИРИЛГАН ТУРЛАРИ ҲАМДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ	464-470
<i>Mattiyeva Feruza Begmatdulobovna</i> TARJIMONLIK MALAKASINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLINGVISTIK VA DIDAKTIK XUSUSIYATLARI	471-477
<i>Jurayev Bobomurod Tojiyevich</i> ABU ALI IBN SINO QARASHLARIDA TA'LIM-TARBIYA MASALALARI	478-482
<i>Umurova Ma'rifat Yoshiyevna</i> XALQ QO'SHIQLARI VATANPARVARLIK TUYG'USINI RIVOJLANTIRISH VOSITASI SIFATIDA	483-486
<i>Raxmanova Dildora Abdulxamid qizi</i> INGLIZ TILIDA AKADEMIK YOZUV TUSHUNCHASI VA UNING TALABALAR ILMIY FAOLIYATIDAGI AHAMIYATI	487-492
<i>Rajabiy Aziz Xasanovich</i> VOKAL ARTISTI FAOLIYATIDA SAHNA MAHORATINING O'RNI	493-497
<i>Omanov Rashid Sherqobilovich</i> O'QUVCHILARDA EKOLOGIK TAFAKKURNI SHAKLLANTIRISH JARAYONLARINI TO'G'RI TASHKIL ETISH	498-501
<i>Салимов Ақром Хайитович</i> БЎЛАЖАК ЎҚИТУВЧИЛАРДА ОИЛА, МАҲАЛЛА ВА МАКТАБ ҲАМКОРЛИГИНИ АМАЛГА ОШИРИШНИНГ АФЗАЛЛИКЛАРИ	502-507
<i>Mamatmurodov Sharofjon Khudoyarovich</i> TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI.....	508-514

<i>Ли Екатерина Владимировна</i> СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ИННОВАЦИЙ И ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	515-523
<i>Ахмедова Нафиса Исаходжаевна, Азаматов Абдулло Исахўжа ўғли, Лутфуллина Румия Анваровна</i> ЁШ ТЕННИСЧИЛАРНИНГ ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ҲАРАКАТЛИ ҲИЙНЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ	524-533
<i>Очилова Мехрибон Суратовна, Хамроева Феруза Асроровна</i> АНАЛИЗ СОВРЕМЕННЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПЛАТФОРМ И ИХ КЛАССИФИКАЦИЯ	534-541
<i>Амонов Mirjon Namozovich</i> ИЖТИМОИЙ ПЕДАГОГИК FAOLIYAT VA UNING ASOSIY FUNKSIYALARI	542-547
<i>Sharipov Habibullo Abduqahhorovich</i> TALABALARNING IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISHDA MUSTAQIL TA'LIMNING O'RNI VA AHAMIYATI	548-552
<i>Yaxiyaxonova Muxiba Maxmudjonovna</i> RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING IT SAVODXONLIGINI OSHIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	553-560
<i>Hakimova Gulshan Abdusalilovna</i> JISMONIY TARBIYA VOSITALARI ORQALI YOSH BOLALARNI SIFATLARINI TARBIYALASH	561-565
<i>Nazarov Rustam Irkinovich</i> TECHNOLOGY FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS IN HIGHER TECHNICAL EDUCATION FIELDS (IN THE EXAMPLE OF ENGLISH LANGUAGE)	566-570
<i>Muqimova Fotima Abduqaxor qizi, Muqimova Zuxra Abduqahor qizi</i> CHIZMACHILIK DARSLARIDA O'QUVCHILARNING GRAFIK SAVODXONLIGINI RIVOJLANTIRISHDA O'YINLI TEXNOLOGIYALADAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI	571-576
<i>Sulaymanova Dildora Nazarovna, Giyasova Shaxnoza Abdurafikovna</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KREATIV TAFAKKURINI LOYIHAGA ASOSLANGAN O'QITISH VOSITASIDA RIVOJLANTIRISH MODELI	577-585
<i>Usmonova Matluba Nosirovna</i> O'QUVCHILARDA MILLIY VA UMUMINSONIY QADRIYATLARNI TARBIYALASH METODIKASINING KREATIV PEDAGOGIK YONDASHUVI	586-590
<i>Ustaev Abdurazzoq Qurbonovich</i> MILLIY KURASH SPORT TURINING FUNKSIYALARI VA MAQSADGA ERISHISHDAGI VOSITALARI	591-596
<i>Shoimqulova Nigina Xolmurodovna, Yadigarova Sitara Bahromovna</i> ADDRESSING CHALLENGES IN TEACHING ENGLISH IN CENTRAL ASIAN COUNTRIES: A SCHOLARLY EXAMINATION	597-603
<i>Yeshanov Marat Urazaliyevich</i> INGLIZ TILINI O'QITISHDA BO'LAJAK CHET TILI O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA PRAGMATIKANING AHAMIYATI LANGUAGE]	604-616

Tursunova Shahnoza Bekchanovna

JAMOATCHILIK FIKRINI SHAKLLANTIRISHDA JAMOATCHILIK BILAN ALOQALARNING
O'RNATISH 617-622

Atoyeva Gulshoda Rabimovna

OILADAGI ZO'RAVONLIKNING O'SMIR XULQIGA PSIXOLOGIK TA'SIRI 623-628

Musinova Ruxshona Yunusovna, Qurbonova Aziza Davlat qizi

JABRLANUVCHI SINDROMI, UNING ASOSIY SABABLARI VA BELGILARI 629-635

Jamolova Mokhigul Bakhtiorovna

METHODS OF DEVELOPING THE CRITICAL THINKING ABILITY OF PRIMARY CLASS
STUDENTS THROUGH FAIRY TALES 636-641

Jumanova Sevara Xolmurod qizi
Qarshi davlat universiteti,
Amaliy ingliz tili kafedrası o'qıtuvchisi
sevarajumanova39@gmail.com

KIYIM KECHAK NOMLARI TILNING BOYISH MANBAI SIFATIDA

Annotatsiya. Ushbu maqolada jahon tilshunosligi va milliy tilshunosligimizda kiyim kechak nomlarining o'zaro tasnifi. Shuningdek, liboslarning etnik va o'zaro ta'siri, terminlar bilan bog'liq yangilanishlar, yangi shakli va xususiyatlari haqida ma'lumot berib o'tilgan. Kiyim kechak nomlarining tajriba-sinov ishlari natijalari kiyim kechak nomlarining rivojlanishi, yangi mahsulotlar va ularni rivojlantirishda, foydalanuvchilar talablarini qondirishda, moda sanoatida yangiliklar yaratishda va iqtisodiy yo'nalishlarni belgilashda juda muhimdir. Bu natijalar kiyim-kechak nomlarining tilshunoslikda va terminlarni yaratishda va rivojlanishda katta ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: Kiyim-kechak, moda, kommunikatsiya, aloqa, qadriyat, etnik, madaniy, rasmiy, norasmiy, kasbiylik.

Jumanova Sevara Kholmurod qizi
Karshi State University,
Teacher of the Department of Applied English

CLOTHES NAMES AS A SOURCE OF LANGUAGE ENRICHMENT

Abstract. This article provides a cross-classification of clothing names in world linguistics and our national linguistics. It also provides information on ethnic and cross-cultural influences, terminological updates, new forms and features. The results of experimental work on clothing names are of great importance in the development of clothing names, new products and their development, satisfying user requests, creating innovations in fashion industry, and determining economic directions. These results have great implications in linguistics and in the creation and development of naming clothing terms.

Key words: Clothing, fashion, communication, relationship, value, ethnic, cultural, formal, informal, professional.

Жуманова Севара Холмуродовна
Каршинский государственный университет,
преподаватель кафедры Практического английского языка

НАЗВАНИЯ ОДЕЖДЫ КАК ИСТОЧНИК ОБОГАЩЕНИЯ ЯЗЫКА

Аннотация. В данной статье проводится перекрестная классификация названий одежды в мировом языкознании и нашем национальном языкознании. Он также предоставляет информацию об этнических и межкультурных влияниях, терминологических обновлениях, новых формах и особенностях. Результаты экспериментальной работы по названиям одежды имеют большое значение при разработке названий одежды, новых продуктов и их разработке, удовлетворении запросов пользователей, создании инноваций в индустрии моды, определении экономических направлений. Эти результаты имеют большое значение в лингвистике, а также в создании и развитии терминов названий одежды.

Ключевые слова: Одежда, мода, общение, коммуникация, ценность, этническая, культурная, формальная, неформальная, профессиональная.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4SI1Y2024N48>

Kirish. Soʻzning xususiyati, strukturasi, maʼno doirasi keng va xilma-xildir. Biror ishlab chiqarish tarmogʻining terminlarini lingvistik tomonidan tahlil etishga kirishuvchi har bir tadqiqotchi soʻz qachon va qanday sharoitda terminlashadi degan savolga javob olgan boʻlsagina olib borilayotgan tadqiqot ishi bir muncha oʻz oldiga qoʻygan maqsadiga erisha oladi. Tilshunoslikka oid adabiyotlarda soʻzning taʼrifi ancha keng yoritilgan. Tilshunoslikda termin va terminologiya boʻyicha aniq bir taʼrif va xulosalarga kelish uchun hali chuqur kuzatishlar oʻtkazish va qoʻshimcha faktlar toʻplash zarur. Jamiyat taraqqiyoti, siyosiy tizim, ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlar majmui, milliy qadriyatlar mazmuni, modda olamidagi oʻzgarishlar, ayniqsa, kiyim-kechak nomi bilan bogʻliq yangilanishlar, yangi shakl va usullari haqida chuqurroq oʻylashni talab etmoqda. Yangi davlat va jamiyatning mustahkam poydevori qurildi. Soʻnggi yillarda muhtaram Prezidentimiz boshchiligida milliy oʻzlikni anglashga, mustaqil fikrlash salohiyatiga ega tafakkuri teran yoshlarni tarbiyalashga jiddiy ahamiyat qaratilmoqda. Biz tanlagan yoʻl — rivojlangan davlatlar tajribasini milliy mentalitetga moslab erkin jamiyatni barpo etishga erishish hamda komil insonni yetishtirish. Bugungi globallashuv sharoitida, shiddatli davrda kiyim kechaklar biz uchun har qachongidan muhimdir. “Kiyim kechak nomlari” deyilganda kiyim uskunalari, turli xil shakl va modellar boʻyicha nomlarni oʻz ichiga oladi. Bu nomlar koʻp qatorda amaliyotda ishlatiladi va ular modani, materialni, dizaynni, rangni, va boshqa xususiyatlarini aks ettiradi. Kiyim-kechak nomlari, modadagi soʻnggi tendensiyalarga mos kelishi uchun, bugungi globallashuv jarayonda har qanday kiyimning qulayligi, rangi hamda foydalanish maqsadi kabi xususiyatlari hisobga olinishi shart. Masalan, yoshlar tomonidan bugungi kunda maʼqul koʻrilayotgan va koʻp tanlovga ega “denim jeans” jinsi matosidan tayyorlangan shimlar “Jeans” soʻzi aslida Italiyaning Genuya shahridan kelib chiqqan boʻlib, u “fustian” deb ataladigan dumaloq matodan shimlar ishlab chiqarish bilan mashhur edi. Shimlar “jene fustian” nomi bilan mashhur boʻlib, oxir-oqibat shunchaki “Jeans — jinsi” boʻlib qoldi. Dastlab XVII asrda foydalanilgan bu ikonik buyum hali ham oʻzining qiymatini yoʻqotmagan oddiy ishchilar uchun tikilgan “jeans” hozirda barcha uchun birdek isteʼmolda buning asosiy sababi uning matosining chidamliligi va tikilish uslubining qulayligidir. Kiyim kechaklar boshqa kiyimlar bilan farqlanadigan koʻplab funksional xususiyatlarga ega har qanday libos dastlab boshqa maqsadlarda hozirgi kunda esa mutlaqo boshqa koʻrinishda foydalanilishi mumkin. Kiyim kechaklar va ularning nomlarini xususiyatlarini va foydalanish doirasini ifodalaydigan soʻz birikmalari va soʻzlararo bogʻlanishlar uslubiy oʻziga xoslikka ega. Ular tasavvurda, materiallarda va isteʼmol qulayligida namoyish etilgan rivojlanishlarga koʻra oʻzgaradi. Shu jihatdan kiyim-kechak nomlari turli xususiyatlarga ega. Kiyim va ularning nomlari liboslardagi oʻzgarishlarga mos ravishda rivojlanadi. Kiyim kechaklar soʻnggi tendensiyalarga asoslanadi va yangi modellar, uslublar va tasavvurlar kiyim sanoatida paydo boʻladi. Bu esa, kiyim nomlari va ularning nomlarida ham oʻzgarishlarga va yangi soʻzlararo bogʻlanishlarga olib keladi. Kiyim-kechaklar oʻzbek milliy kiyimlari, dunyo modasi, etnik va qadriyatlar modasi kabi turli lingvomadaniy bogʻlanishlarni ifodalaydi. Ularning dizayni, bezagi, ranglari va materiallari oʻz mamlakatlarining va etnik guruhlarining lingvomadaniy bogʻlanishlarini yoritadi.

Tadqiqot metodologiyasi. Kiyimlar va ularning nomlari tarixiy antropologik tadqiqotlar uchun ham muhim bir obyekt hisoblanadi. Kiyimlar orqali tarixiy obro'larni, madaniy xususiyatlarni va xalqaro aloqalarni o'rganish o'zbek tilshunoslari uchun yuqori darajada ahamiyatga ega. Kiyim-kechak nomlarining metodologiyasi, ularni tanlash, tahlil qilish, va shakllantirish jarayonini o'z ichiga oladi. Bu metodologiya kiyimlar va ularning nomlarini o'rganish, ularning tarixiy, etnik, va madaniy kontekstlarini tahlil qilish va ularni tushunishga yordam beradi. Kiyim kechak nomlari, ma'lumot to'plash va materiallarni o'rganishni o'z ichiga oladi. Bu bosqichda kiyimlar, ularning nomlari va unda paydo bo'lgan o'zgarishlar, tarixiy ma'lumotlar, etnik va madaniy kontekstlar va boshqa ma'lumotlar to'plandi. Ushbu tadqiqotda ochiq savollar bilan va o'z-o'zidan to'ldiriladigan so'rovnomalar yuborish orqali shuningdek, ushbu so'rovnomada 166 nafar ishtirokchi qatnashdi. Anketa 3 qismdan iborat demografik savollar, kiyim-kechak nomlari va ish joyida kiyiladigan maxsus kiyimlar. Tadqiqot ishida mavzuga oid falsafiy, pedagogik, psixologik ilmiy manbalar, pedagogik-ijtimoiy (test, anketa-so'rov, suhbat, kuzatish) va tajriba-sinov ishlarini o'tkazish hamda olingan natijalarni o'rganishda matematik va statistik qayta ishlash metodlaridan foydalanildi.

Adabiyotlar tahlili. Kiyim kechaklar jahon tilshunosligida o'ziga xos o'rin egallaydi, chunki ular odamlar bilan bog'liq bo'lgan kommunikatsiya va insonlar o'rtasidagi aloqalarni ifodalaydi. Ilk bor kiyim-kechak nomlari bo'yicha O'zbekistonda Muharram Asomutdinova o'zining ilmiy ishida bir qancha ma'lumotlarni berib o'tgan. Vohamizning turli viloyatlarida ham an'anaviy kiyim-kechak nomlari yuzasidan ilmiy tadqiqotlar o'tkazildi. Bulardan Buxoro an'anaviy kiyim-kechak nomlari bo'yicha A.To'rayev ham ilmiy izlanishlar olib borgan. U o'z tadqiqotlarida ko'proq etnografik va kelib chiqish jarayonlariga urg'u bergan. Davlatova S. "O'zbek kiyimlarining izohli lug'ati" nomli lug'atida ham barcha manbalarni o'z ichiga oladi. D.Raxmatullayev, U.Xodjayeva, F.Ataxanovlar "Libos tarixi" deb nomlangan darsligida davrlarga va qit'alarga ajratib umumiy ma'lumot berib o'tilgan. Undan tashqari mustaqillik yillaridan so'ng terminologiya sohasidagi ilmiy ishlar anchagina salmoqli natijalarga erishdi desak yanglishmagan bo'lamiz. Kiyim-kechak nomlarini tadqiqot sifatida uning obyekti sifatida D.Sodiqova, N.Sodiqova, Q.Jumayev, N.Binafsha, M.Ibragimovalar ilmiy izlanishlar olib borishgan. Bu tadqiqotlar kiyimlar, ularning nomlari, ularning tarixiy, etnik, va madaniy kontekstda qo'llanilishi, ulardagi lingvistik va semantik xususiyatlarni, shuningdek, kiyimlar bilan bog'liq turli o'zbek tilidagi qissalar va adabiyotlarni ham o'z ichiga oladi.

Natija va muhokamalar. Kiyim-kechak tushunchasi jahon tilshunosligida o'ziga xos o'rin egallaydi, chunki ular insonlar bilan bog'liq bo'lgan kommunikatsiya va munosabatlarni ifodalaydi. Kiyimlar tarixiy, antropologik va sotsiologik o'rganishlar uchun muhim manba sifatida qaraladi. Ularning o'zgarishi va rivojlanishi tarixiy va antropologik tadqiqotlarga manba bo'lib xizmat qiladi. Liboslar haqida turli xil qarashlar, fikrlar, tavsiyalarining mohiyati bitta, u ham bo'lsa, shaxsni mukammal qilib tarbiyalash. Ko'ramizki, shaxsning jamiyat va millat, xalq va Vatan manfaatlari yo'lidagi faolligi inson bilan jamiyatning komillik belgilarini namoyish qiladi. Kiyimlar xalqaro modaning bir qismi sifatida, turli madaniyatlarning ta'sirini o'z ichiga oladi va ularni o'zaro integratsiyasini namoyish etadi. Hozirgi o'zbek adabiy tilidagi kiyim-kechakka oid so'zlar uzoq tarixga ega. Ular jamiyat taraqqiyoti va turmushdagi o'zgarishlarga mos ravishda tilning o'z ichki imkoniyatlari va chetdan so'z o'zlashtirish orqali boyib borgan. Ularning ko'pchiligi hozirgi o'zbek adabiy tilida mavjud bo'lsa, muayyan qismi

o'zbek shevalarida uchraydi. Ular shakl, ma'no va madaniy kontekst o'rtasidagi murakkab munosabatlarni o'zida mujassam etgan. Ularning nomlarini tahlil qilish vazifasi, materiali, kelib chiqishi, uslubi va ijtimoiy-madaniy ahamiyati bilan bog'liqlikni aniqlashi mumkin.

Kiyim shaxsiyatni aniqlashda va o'z-o'zini idrok etishda ta'sir qilishda muhim rol o'ynaydi. Kiyimlar shaxsiyatni ifodalash va o'z-o'zini bayon etish uchun eng ko'p ishlatiladigan vositadir, chunki kiyimlar insonlarning xarakteri, turmush tarzi, va insoniy g'oyalarini ifodalaydi. Kiyim atamaları ijtimoiy tabaqani, mintaqaviy dialektlarni va o'ziga xos tildan foydalanishni aks ettirishi mumkin. "Sneakers" va "trainers" mintaqaviy farqlarni ifodalaydi, "purse" va "handbag" esa ijtimoiy sinf birlashmalarini ko'rsatishi mumkin. Har bir odamning o'ziga xos preferanslari, didi, va qiziqishlari bor. Kiyimlar shaxsiy ta'sir va qiziqishlarni ifodalash uchun katta imkoniyat yaratadi. Libos insonning ijtimoiy taassurotini ham ifodalaydi. Masalan, formal kiyimlar ish haqida rasmiy taassurot yaratishda, sport kiyimlar esa kishining sportiv va faol hayot ko'rsatishini ifodalaydi. So'rovnamalar natijasida shu narsa aniq bo'ldiki, ishtirokchilar to'g'ri kiyim kiyish mas'uliyat, malaka, bilim va kasbiylik kabi idrok etilgan sifatlarni yaxshilashi mumkinligiga ishonishdi. Bundan tashqari, erkak ishtirokchilar, odatda, bu narsaga o'z-o'zidan idrok etilgan atributlar va kiyimga atrof-muhitning e'tibori ta'sir qiladi, deb taxmin qilishdi. Ayol ishtirokchilar munosib kiyim kiyish orqali ko'pgina xususiyatlarni yaxshilash mumkin deb o'ylamaganlar. Biroq, "konservativ xodimlar" ishda biznes kostyumlarini kiyish o'zlarini professional his qilishlariga yordam beradi. Qarshi davlat universitetining Xorijiy tillar fakulteti talabalaridan olingan so'rovnomalar natijasida shu narsa aniqlandiki, norasmiy yoki ishbilarmonlik kundalik kiyimlarini kiyish ishtirokchilarning do'stona munosabatini yaxshilashi mumkin bo'lsa-da, norasmiy kiyim kiyish ishtirokchilarni ishbilarmonlik kiyimlarini kiyishdan ko'ra kamroq javobgarlik his qilishlariga olib keldi. Natija shunday bo'lishi kerakki, bo'lg'usi mutaxassis har qanday nazariy va amaliy muammoni ifodalay oladigan, uni yechishning yo'llarini ilmiy yoki metodik jihatdan tahlil qilishni uddalaydigan eng munosib va muvofiq natijalarni topib, uning to'g'riligini isbotlab bera oladigan bo'lishi lozim.

Xulosa. Xalq turmushining boshqa sohalari singari kiyim kechak nomlarini o'rganish har bir millatning etnik tarixi va madaniyatini, uning boshqa xalqlar bilan o'zaro aloqalarini tatbiq etish bilan chambarchas bog'liqdir. Kiyim jamiyat moddiy va ma'naviy madaniyatining tarkibiy qismidir. Ba'zi tadqiqotchilar kiyim uyalish hissiyoti sabab paydo bo'lgan desa, boshqasi o'z tanasini bezash niyati sabab yuzaga keldi degan fikrlarni ifodalashdi. Kiyim va kiyinish tarixiy rivojlanish, ijtimoiy dinamika, madaniy qadriyatlar va hatto kognitiv jarayonlarni o'rganish uchun qimmatli vosita bo'lib xizmat qiladi. Ular til va moddiy olam o'rtasida ko'prik vazifasini o'taydi, insoniyat jamiyati va uning evolyutsiyasi haqida maftunkor tushunchalarni ochib beradi.

Kiyim-kechak nomlarini tahlil qilish, ularning mazmuniy, tarixiy, madaniy, lug'atlik, geografik va moda asoslari haqida izohlashga imkon beradi va ularni bir-biriga solishtirishga yordam beradi. Bu tahlil kiyim sohasidagi madaniy, ijtimoiy va san'atning bir qismi sifatida o'zgarishlarga ega bo'lgan asosiy qismlarni ta'riflashda yordam beradi.

Adabiyotlar/Literatura/ References:

1. Asomutdinova M. O'zbek tilida kiyim-kechak nomlari va ularning qismlari. Diss. – T.;Fan. – 1970. –B 226 bet
2. To'rayev A. Buxoro an'anaviy kiyimkechaklari: etnografik tahlil // Journal of Science, Research and Teaching Vol. 2, No. 7, Jul - 2023 ISSN: 2181-4406 –B 104-107 betlar
3. Nurillayeva Sh. Xorazm vohasi o'zbeklari an'anaviy kiyimlari. Diss. – T. 2002;. – B 203 bet
4. Sodiqova N. O'zbek milliy kiyimlari XIX –XX asrlar.-T.: Sharq 2003- B-2
5. Bulatov S. O'zbek xalq amaliy bezak san'ati. – T.: Mehnat 1991 – B-303
6. Maxammadiyev X.L. Alisher Navoiy asarlarida kiyim-kechak nomlari tahlili haqida. // SamDU ilmiy axborotnomasi. Samarqand. 2021-yil, 2-son (126). – B 29-33
7. O'zbek tilining izohli lug'ati. IV jild. –T.: "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti, 2007
8. Davlatova S. "O'ZBEK KIYIMLARINING IZOHLI LUG'ATI" Toshkent. Yangi nashr. 2014 –B 128
9. Jumanova S. The linguoculturological analysis and lexicographical features of names of clothes in english and uzbek languages. *Vol., 3, 174.*
10. Karimova, I. (2023). Expressing emotive meaning with stylistic devices in oral speech. *Евразийский журнал академических исследований, 3(5 Part 3), 7-13.*
11. Baxtiyorovna, N. S. (2023). O'zbek Shekspirshunosligining asosiy muammolari. *Yangi O'zbekistonda Tabiiy va Ijtimoiy-gumanitar fanlar respublika ilmiy amaliy konferensiyasi, 1(6), 80-84.*
12. Urinovich, J. S. (2023). Use of internet resources in the process of learning english as a foreign language. *American Journal Of Philological Sciences, 3(06), 88-92.*

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 3 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).